

N:o 23.

Ank. till Riksd. Kansli d 8 April 1867 kl. 6 e. m.

Memorial, med förslag till ändringar i 2:dra artikeln af Banko-reglementet, angående Bankens metalliska kassa m. m.

Sedan vid de två sistförflutna riksdagarne åtskilliga betydande förändringar vidtagits beträffande de bestämmelser, hvilka innefattas i Banko-reglementets 2:dra artikel, om Bankens metalliska kassa, invexlingen af sedlar, utmyntningen och Bankens sedelstock, har, vid den nu af samma artikel företagna granskning, Utskottet funnit endast få och jemförelsevis mindre förändringar i hithörande stadganden erforderliga, och går att om dessa förändringar afgifva förslag.

Enligt 5 § beräknas såsom Bankens metalliska kassa: a) såväl gångbart, som afläst svenskt sifvermynt; b) *svenska och holländska dukater*; c) utländskt silfvermynt; d) omyntadt silfver och guld; e) silfver och guld, som Myntverket af Banken eller för dess räkning emottagit och under sin vård eger; f) det silfver och guld, som *genom vaxelköp* blifvit hos kända och säkra handelshus eller bankinrättningar å utrikes ort för Bankens räkning nedsatt eller är under transport från utrikes ort till Banken; g) beloppet af uppköpta vaxlar, betalbara å utrikes ort, hvilka icke till liqvid förfallit eller blifvit för inkassering afsända; och enligt 8 § hafva Fullmäktige att, med ledning af priset å guld på utrikes orter, bestämma det pris, hvartill svenska och holländska dukater få i Banken emottagas.

Icke sällan torde inträffa att sjöfarande och andre resande medföra hit guldmynt, hvilka de här behöfva utvexla mot landets gångbara mynt. För Banken uppstår ingen förlust genom emottagandet af sådana mynt, när priset å dem är bestämdt efter deras verkliga metallvärde, och Utskottet anser derföre, att ofvan anförda litt. b) af § 5 samt det oförmälda stadgandet i 8 § böra sålunda förändras, att icke allenast dukater, utan i allmänhet utländskt guldmynt må kunna i Banken emottagas.

Då, beträffande litt. f) af § 5, Banken kan förvärfva sig silfver och guld på utrikes ort, utom genom vaxelköp, jemväl medelst försäljning af obligationer, utlottning af dylika i utländskt mynt ställda, som finnas i Bankens ego, m. m.,

bör nämnda stadgande bringas i öfverensstämmelse med verkliga förhållandet, hvilket kan ske förmedelst uteslutande af de inskränkande orden "genom vaxelköp."

Utskottet hemställer fördenskull att motsvarigheten till nuvarande § 5 må erhålla följande lydelse:

1:o)

Såsom Bankens metalliska kassa anses och beräknas:

- a) såväl gångbart, som aflyst svenskt silfvermynt;
- b) svenskt och utländskt guldmynt;
- c) utländskt silfvermynt;
- d) omyntadt silfver och guld;
- e) silfver och guld, som Myntverket af Banken eller för dess räkning emottagit och under sin vård eger;
- f) det silfver och guld, som blifvit hos kända och säkra handelshus eller bankinrättningar å utrikes ort för Bankens räkning nedsatt eller är under transport från utrikes ort till Banken;
- g) beloppet af uppköpta vaxlar, betalbara å utrikes ort, hvilka icke till liquid förfallit eller blifvit för inkassering afsända.

Likaledes föreslår Utskottet, att 8 §, med iakttagande af nyss antydda förändring i punkten 1:o) samt af ett förtydligande i punkten 2:o), må erhålla denna lydelse:

2:o)

I Banken emottages:

- 1:o) svenskt och utländskt guldmynt efter det pris, Fullmäktige, med ledning af priset å guld på utrikes orter, tid efter annan bestämma; och
- 2:o) kontrolleradt verksilfver efter det pris, Fullmäktige bestämma, samt kontrolleradt dukat- och arbetsguld eller annat omyntadt guld, efter det pris, Fullmäktige, med ledning af för tillfället gällande invexlingspris å svenska dukater, bestämma.

De tre första momenten af 9 § lyda sålunda:

Mom. 1. Fullmäktige bemyndigas, att, af välkända och solida trassenter eller endossenter, låta i Stockholm, Göteborg och Malmö, efter den kurs Fullmäktige bestämma, köpa vaxlar, betalbara å utrikes ort, dragna på tre månader eller kortare tid.

Mom. 2. Den fond, som till följd af vaxelköp eller andra aftal finnes å utrikes ort för Bankens räkning stående, ega Fullmäktige att på tjenligaste vis disponera, antingen genom indragning af silfver eller guld, eller ock medelst afgifvande af vaxlar.

Införskrifvet silfver och guld skall alltid mot sjöfara försäkras.

Såväl beloppet af de vaxlar, hvilka få afgifvas, som kursen å desamma bestämmes af Fullmäktige.

Mom. 3. Fullmäktige ega att förordna hos hvilket eller hvilka handelshus eller bank-inrättningar å utrikes ort depositioner för Bankens räkning få verkställas.

I dessa stadganden är förändring icke ifrågasatt.

Nuvarande 4:de mom. af 9 § lyder sålunda: "För utöfningen af de med köp och försäljning af vaxlar i Stockholm förenade göromål och bestyr, utse Fullmäktige inom sig två såsom deputerade och en suppleant för desse."

Bestämmelse om sättet för ombesörjande af Bankens vaxelhandel har blifvit föreslagen att intagas i motsvarigheten dels till 68 § (Banko-Utskottets Memorial N:o 9, punkt. 5:o) och dels till 95 § (Memorialet N:o 10, punkt. 2:o); hvadan Utskottet hemställer:

1:o)

att nuvarande mom. 4 i 9 § må från denna § uteslutas.

Samma §:s mom. 5 lyder sålunda: "Enahanda göromål och bestyr (köp och försäljning af vaxlar) i Göteborg och Malmö må Fullmäktige kunna uppdraga åt två eller tre der bosatte, sakkunnige och redbare män, som vilja ett sådant uppdrag sig åtaga och af hvilka åtminstone en bör vara ledamot af styrelsen öfver dervarande Lånekontor".

Som en häremot svarande föreskrift kommer att ingå i 4:de mom. af motsvarigheten till § 128 (Memorialet N:o 11, punkt. 2:o), hemställas:

2:o)

att nuvarande mom. 5 i 9 § må ur densamma uteslutas.

Mom. 6 af 9 § lyder sålunda: "Deputerade, hvilka sig emellan fördela de dem tillhörande göromål såsom dem lämpligast synes, skola vid hvarje tillfälle, då Fullmäktige sammanträda, för de under tiden från föregående sammankomst besörjda vaxelärenden redogöra."

"Såväl deputerade, som ombuden i Göteborg och Malmö, ega antaga och entlediga nödigt biträde i göromålen."

Den del här af, som innehåller att deputerade för vaxelärendena skola sig emellan fördela göromålen, samt att redogörelse för dessa ärenden skall meddelas

Fullmäktige

Fullmäktige, tillhör instruktionen för Fullmäktiges deputerade, hvilken instruktion, enligt förslaget angående lydelse för motsvarigheten till 95 § (Memorialet N:o 10, punkt. 2:o), Fullmäktige hafva att utfärda.

Ifrågavarande moments öfriga innehåll återfinnes dels vid nyss anförda 95 §, dels vid motsvarigheten till § 128 (Memorialet N:o 11, punkt. 2:o); hvadan

3:o)

nuvarande 6:te mom. af 9 § bör derifrån utgå.

Föreskrifter i stället för 9 §:s mom. 7, om anställande före hvarje kvartals utgång af val till deputerade i Stockholm samt ombud i Göteborg och Malmö för vaxelärenden, äro intagna å ofvan anförda ställen, och bör fördensull

4:o)

nuvarande 7:de mom. af 9 § derifrån uteslutas.

Stadgandet i 9 §:s mom. 8, om ansvarighet för vaxelhandeln, erfordrar, med afseende på de förändrade bestämmelser, hvilka här ofvan äro omförmälda, någon ändring i ordalydelsen, hvilken Utskottet förslår sålunda:

5:o)

Fullmäktige, deras deputerade och de ledamöter af lånekontorens styrelser, hvilka hafva befattning med vaxlars köp och försäljning, äro för deras åtgärder härutinnan ansvarige enligt allmän lag och särskildt gällande författningar.

Innehållet af 9 §:s mom. 9, som bestämmer att Fullmäktiges protokoll rörande vaxelärenden hållas hemliga, är intaget i motsvarigheten till 75 §; vid hvilket förhållande

6:o)

9:de momentet i § 9 derifrån bör utgå.

I stället för mom. 10, enligt hvilket Fullmäktige egt bestämma arfvoden till vaxeldeputerade samt vaxelombuden i Göteborg och Malmö, äro nya stadganden föreslagna i motsvarigheten dels till § 98 (Memorialet N:o 10, punkt. 5:o), dels § 137 (Memorialet N:o 11, punkt. 8:o); och som andra arfvoden i och för vaxelhandeln icke ifrågakomma, kan den del af momentet, hvarigenom Fullmäktige berättigats att anvisa sådana, uteslutas.

Utskottet hemställer alltså,

7:o)

att 10:de mom. i § 9 må från denna § uteslutas.

Som bestämmelsen i 9 §:s mom. 11, att inkomster och utgifter vid uppköp och försäljning af vexlar samt indragning af silfver och guld upptagas i särskild vinst- och förlusträkning, finnes intagen å vederbörligt ställe i de utaf Banko-Utskottet fastställda instruktioner för Bankens kontor och expeditioner, hemställas:

8:o)

att 11:te mom. må ur § 9 uteslutas.

Beträffande § 11 har Utskottet att föreslå endast en mindre redaktionsförändring, med hvilken denna § kommer att lyda sålunda:

9:o)

Då Bankens säkerhet det kräfver, ega Fullmäktige att, till förstärkande af metalliska kassan, å utrikes ort upptaga lån eller bereda Banken kreditiv till belopp, motsvarande högst tolf millioner Riksdaler Riksmünt.

I sådant afseende har Riksdagen hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t, uppå Fullmäktiges anmälan i ämnet, täcktes låta bemedla det af Fullmäktige för Bankens säkerhet nödigt ansedda lånet under den form, som för ändamålet kan finnas erforderlig, samt å ett sådant lån meddela dess nådiga garanti.

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet yttrat rörande mom. b) i 5 §, föreslår Utskottet, i fråga om § 12, att ordet "dukater" må utbytas mot "guldmünt", då denna § kommer att lyda sålunda:

10:o)

Inköp af guldmünt samt af omyntadt och kontrolleradt guld må ej ega rum, då tillgången deraf uppgår till en tiondedel af silfvertillgången.

Likaledes föreslår Utskottet, af enahanda anledning, att, med utbyte af orden "Svenska och Holländska dukater", § 19 må få denna lydelse:

11:o)

Svenskt och utländskt guldmynt må, i mån af tillgång och rörelsens behof, från Banken utvexlas till det pris, Fullmäktige finna skäligt derå fastställa.

Enligt 25 § hafva Fullmäktige skolat, genom minst fyra ledamöter, en af hvardera Riks-Ståndet, deltaga i de årliga inventeringarne å Kongl. Myntverket. Med afseende på den inträdda förändringen i Fullmäktiges sammansättning, föreslår Utskottet, att nämnda § må sålunda uppställas:

12:o)

Fullmäktige skola genom delegerade deltaga i den inventering å Myntverket, som i Januari månad hvarje år och oftare, der så nödigt pröfvas, anställas, på sätt Kongl. Maj:t finner godt förordna. Skulle dervid, i hvad Banken rörer, något finnas att erinra, må Fullmäktige hos Kongl. Maj:t derom göra underdånig anmälan.

I fråga om 29 §, angående Bankens sedlar, har Utskottet redan till Riksdagen gjort framställning, och i öfriga till 2:dra artikeln hörande §§ erfordras ingen ändring.

Stockholm den 5 April 1867.

W. F. Tersmeden.

Utskottets Ordförande.